Opera Chirurgica

AMBROSII PARAEI, GALLIARVM REGIS PRIMARII, ET PARISIENSIS CHIRVRGI.

Quibus continentur,

Non ſolùm perfectiſsima curandi ratio tumores præter naturam, vulnera, vlcera, luxationes, & fracturas:

Verùm etiam humani corporis, ſingularumq́; eius partium, exactiſsima anatome:

Curationes item multorum aliorum affectuum qui Chirurgi expoſcunt manum, & ab alijs hactenus deſcripti non ſunt:

Inſuper phyſiologica multa, & therapeutica, lectu digniſsima: cùm Philoſophis, tum Medicis apprimè vtilia & neceſſaria.

A DOCTO VIRO, PLERISQVE LOCIS RECOGNITA: & latinitate donata.

IACOBI GVILLEMEAV, REGII ET PARISIENSIS CHIRURGI *labore & diligentia.*

OMNIA NVNC DEMVM MAGNO STVDIO ELIMATA: ET nouis iconibus elegantiſſimis illuſtrata.

Cum Gratia & Priuilegio Cæſar. Maieſt.

FRANCOFVRTI AD MOENVM, APVD Ioannem Feyrabend, Impenſis Petri Fiſcheri.

M. D. XCIIII.

Elephantis effigies.

B

Proditum apud Theuetum legimus in noui orbis Florida ingentes cerni Tauros, Butrol Barbarorum lingua dictos, pedalia cornua gerentes, gibbamq; in dorſo camelinæ ſimilem, pilo promiſſo & fuluo, cauda leonina, non eſt ferè aliud magis ferum animal, nunquam enim cicuratur niſi matri ereptum. Pellium tegminibus Barbari aduerſum hyemis inclementiam, cornibus verò velut alexiteriam vim habentibus aduerſum venena ſe muniunt.

Tom. 2. lib. 23. cap. 2.

Cornua alexiteriã vim habentia.

Idem author prodit, vidiſſe ſe dum Mari rubro veheretur, penes Indos mercatores monſtrum magnitudine & membrorum conformatione Tigridi haud abſimile, facie tamen humana, ſed naribus valdè reſimis. Quin anteriores palmæ humanis manibus, poſteriores verò Tigridis pedibus ſimiles erant. Cauda carebat, pilo veſtitum fuſco: deniq; capite, auriculis, ceruice & ore hominem referebat, ſubnigris verò ſed criſpis capillis Æthiopem, cætera Tigris. Thanacth nominabant.

Tom. 1. lib. 2. cap. 10.

C

Vix niſi apud eos qui viderint quod ſequitur monſtrum fidem impetrabit. Id fert Africa, vernaculaq; lingua Haiit nominat magnitudine Cercopitheco minori par eſt, ventre valdè prouoluto & in terram promiſſo, capite & facie puerum referens. Captum gemit, ſuſpiriaq; de imò pectore trahit hominis anxij & dolentis inſtar, colore cineritio eſt, pedumque palmis in tres vngues, quatuor digitos longos leoninis vncis acutiores, diſtinctis. In arbores ſcãdit, illicq; frequentius quàm in terra degit, cauda tres non amplius digitos longa. Mirum eſt & monſtro ſimile, quòd id genus monſtra depaſci & eſitare quidquam nunquam quiſquam conſpexerit. Secum enim mapalibus incluſa diu Barbari periculum eius rei facturi detinuerunt: itaque ventorum afflatu viuere credunt.

Ex Leonis Africana hiſtoria quod ſequitur monſtrum tranſtuli, valdè deforme eſt, & rotundo teſtudinis in modum ambitu, dorſum eius lineæ duæ flauæ mutuo

D ſe ad angulos rectos diuidentes interſecant, ad quarum ſingula extrema ſinguli oculi, ſingulæq; aures affixæ viſuntur adeò vt tale animal vndique quatuor oculis videat, totidem auribus audiat. Vnicum tamen os, ventremq; vnicum habet ciborum receptaculum. Pluribus verò pedibus globoſum eius corpus cinctum eſt, quorum opera in omnem partem qua libitum eſt incedere valet, abſque vllo corporis circumactu. Cauda oblonga eſt & in extremo ſui valdè villoſa. Aſſerunt incolæ eius animalis ſanguinem vulneribus glutinandis quouis balſamo eſſe efficaciorem.

Sanguis balſami inſtar colleticus.

Mirum eſt genitum Elephanto hoſtem eſſe Rhinocerota. Itaque cornu quod vnicum in nare geſtat ad ſaxa limato præparat ſe pugnæ, in dimicatione aluum maximè petens, quam ſcit eſſe molliorem. Longitudo Elephanto par, crura verò multo breuiora, color buxeus, aliquot tamen locis maculis diſtinctus. Spectãdum Rhinocerota primus Romæ Pompeius exhibuit.

Plin. li. 8. cap. 29.

Rhinocerotis effigies.

B

Plin. libro 8. cap. 33. Chameleontem Africa gignit: quanquam frequentior Indiæ eſt. Figura & magnitudo erat lacertæ: niſi crura eſſent recta, excelſiora latera ventri iunguntur vt piſcibus, ſpinaq́; ſimili modo eminet. *Ariſt. lib. 2. de hiſt. animal. cap. 12.* Eminere roſtrum, vt in paruo haud abſimile ſuillo, cauda prælonga in tenuitatem deſinens, & implicans ſe viperinis orbibus, vngues adunci: motus tardior vt teſtudini: corpus aſperum ſeu crocodilo: oculos *Chameleon qui circumſpiciat.* nunquam aperit nec pupillæ motu, ſed totius oculi verſione circunſpicit. Omnino coloris ei mirabilis natura: mutat namque eum ſubinde cum præſertim ſe proprio motu in tumorem agit, & oculis & cauda & toto corpore, redditq́; ſemper quemcunque proximè attingit, præter rubrum & candidum. Cutis ipſi eſt valdè tenuis *Coloris chameleontina tura mirabilis.* perlucidumq́; corpus. Itaque duorum alterutrum, vel in cutis perlucidæ tanta tenuitate rerum vicinarum color tanquam in ſpeculo facilè relucet, vel variè varij in ipſo humores commoti pro animi affectuum varietate, varios in cute colores adumbrant, tanquam pullus Indicus in palearibus ex gutture & vertice pendentibus: C
Ad maculas corneæ albas remedium. defuncto pallor eſt. Scribit Mathiolus ipſi viuo dextrum oculum reuulſum maculas albas corneæ tunicæ inſidentes extergere: cum caprino lacte mixtum, & corpo- *Depilatoriũ.* ri affrictum pilos decutere, fel eius cataractas oculorum digerit.

Chameleonis effigies.

D

De cœleſtibus monſtris. CAP. XXIII.

IN terra, mariq́; monſtra gigni monſtroſum fortè non fuerit: at in cœlo ſummoq́; aëre monſtra eſſe & videri, omnem ſuperat monſtri admirationem. Veterum tamen ſcriptis proditum crebrò legimus, cometis barbatis, caudatis, capillatis, facibus, lampadibus ardẽtibus, columnis, bolidibus, clypeis, nubium hoſtiliter concurrentium agminibus, draconibus, duplicatis lunis, ſolibus & ſimilibus monſtris ac prodigijs, cœli faciem fuiſſe deformatam. Sed nihil magis prodigioſum vidit antiquitas eo cometa qui in Ruſtrica crine ſanguineo horrens apparuit, 9. die Octobris anno 1528. adeò enim viſu horribilis, *Cometa crine ſanguineo horridus.* adeò formidoloſus erat, vt non pauci metu horrifico interierint, multi in morbos graues inciderint. Ab Oriente ad Meridiem progreſſus horam non amplius vnam & quar-